

Kreativitet til debat

Af

STEEN HILDEBRANDT

Professor ved

Handelshøjskolen, Århus Universitet

For nogen tid siden skrev Tania Ellis en bog, hvori hun hævdede, at kreativitet er fremtidens råstof. Det var i bogen: De nye pionerer. Nu har en anden kreativitetseksperter, Claus Buhl, skrevet en bog med titlen: Kreativitet. Danmarks vigtigste råstof. Det er en meget interessant problemstilling, som mange taler om, men næsten ingen handler. Også regeringen taler ofte om innovation og kreativitet, men dog synes man at kunne sige, som den britisk-amerikanske kreativitetseksperter Sir Ken Robinson, at vi uddanner os ud af kreativitet. Man kan vel sige, at det er officiel dansk politik, at alle mennesker skal have en uddannelse og som minimum én eller anden af de eksisterende erhvervsuddannelser. Men kunne man ikke forestille sig, at der var nogle, måske mange, mennesker i dette land, som burde have en - ikke-eksisterende - uddannelse, en uddannelse, som f.eks. i meget højere grad end vi kender til det i de eksisterende uddannelser, handlede om kreativitet? Sagt med andre ord: Hvorfor skal alle med djævelens vold og magt presses ind på de eksisterende uddannelser? Når alt andet i og omkring dette samfund ændres, kunne man så ikke også tænke den tanke, at vi radikalt skulle ændre vore opfattelser af, hvad der er relevante uddannelser?

Claus Buhl's bog er en kompetent og interessant oversigtsbog; det er en historisk bog og en debatbog om kreativitet. Den slutter med virksomheders organisering og ledelse, som det, der i samfundet mest konkret handler om kreativitet i praksis, dvs. kreativitet, der udfoldes i en industriel, servicemæssig, forskningsmæssig eller anden sammenhæng. Og den indledes med en præcisering af, hvad der er udfordringen i et samfund som det danske. Hvad skal vi leve af?

spørger forfatteren, og det er der mange andre, der også spørger om, f.eks. handlede arbejdet i Globaliseringsrådet meget om dette spørgsmål. Og hver eneste gang, dette spørgsmål behandles, så dukker ordene kreativitet og innovation op.

Vi er fanget i tankespindet hedder en overskrift i et afsnit om Tankespindet. "Vores evner for kreativitet, herunder divergent tænkning og vores evne til at spille med på en idé, hvad nu hvis vi gør det her, aftager med de år, vi uddanner os til at kunne blive attraktiv arbejdskraft for danske virksomheder. Vi uddanner os til ikke-kreativ tænkning og adfærd", siger Claus Buhl og er dermed på linie med andre kritiske iagttagere af det danske, og mange andres landes, uddannelsessystem. "Ikke-kreativ adfærd er tillært", sagde én af disse andre kritikere for år tilbage.

Vi véd meget om kreativitet fra den amerikanske kreativitetsforsker, Mihaly Csikszentmihalyi, bl.a. også spørgsmålet og iagttagelsen: Det er ikke, hvad er kreativitet, det er, hvor er kreativitet?, der er det intyressante spørgsmål. Han er blandt andet kendt for sin forskning vedrørende flow, og Claus Buhl minder i sin bog om de ni træk ved flow-tilstanden, som er det mest produktive og friktionsfrie sted i de kreative processer. I de to afsluttende kapitler om ledelse og organisering sammenfatter Claus Buhl kreativitetens litteratur og identificerer, hvad han kalder ti kreativitetsfremmere, som man organisatorisk og ledelsesmæssigt kan arbejde med.

Vi har et behov for en bog som denne. Den er skarp i sin påpegning af, at vi som samfund har en stor opgave foran os, når det handler om at tage kreativitet alvorligt som uddannelsespolitisk og ledelsesmæssigt tema. Den er bred i sin gennemgang af selve emnet kreativitet i en historisk-teoretisk sammenhæng, og den er igen klar og skarp, når den rundes af med en påpegning af konkrete ledelsesmæssige og organisatoriske muligheder og tiltag.,

Claus Buhl: Kreativitet. Danmarks vigtigste råstof. Børsens Forlag. 272 sider. Pris kr. 460. ISBN 9788776640620. www.borsensforlag.dk

Bøger til anmeldelse sendes til: Steen Hildebrandt. Handelshøjskolen, Århus Universitet. Haslegårdsvej 10. 8210 Århus V.